

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejemnik valja: Za celo leto predplačan 15 gid., za pol leta 8 gid., za četrt leta 4 gid., za en mesec 1 gid. 40 kr.
V administraciji prejemnik valja: Za celo leto 12 gid., za pol leta 6 gid., za četrt leta 3 gid., za en mesec 1 gid. V Ljubljani na dom pošiljan valja 1 gid. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Klasične prejezne upravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2, II., 38.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr. če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Ishaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 185.

V Ljubljani, sredo 13. avgusta 1890.

Letnik XVIII.

Zadnji poskus.

Kakor smo že omenili, pripeljal se je minoli petek dr. Rieger na Dunaj in se še isti dan razgovarjal z ministerskim predsednikom o položaju na Češkem. Kaj je bila vsebina razgovora, o tem listi le ugibljejo, gotovo pa je, da je dr. Rieger zahteval češki notranji uradni jezik v čeških okrajih. To je zadnji poskus grofa Taaffeja, da bi združil nasprotni si stranki.

Vlada do najnovejšega časa ni bila prijazna narodnim jezikom in se je držala stare navade, da le nemščina vzdržuje našo državo. Tako je grof Taaffe še 13. oktobra 1886 v seji jezikovnega odseka povodom znane Pražakove naredbe rekel: „Vlada se mora držati pravice, da eksekutiva vreja uradni jezik. Ona prizná potrebo, da mora nemščina v Avstriji imeti izjemno veljavo. Zato pa vlada nikoli ne bode zavzela enostransko narodnega stališča, temveč imela pred očmi potrebe dežel. Zato je neutemeljena bojazen, da je naredba mojega tovariša le korak do češkega uradnega jezika. Do tega ne pride, ker so razmere na Češkem drugačne, kakor v Galiciji.“

Danes, tako sodimo, je grof Taaffe drugačnih mislij; zakaj država vendar ne razpade, ako je v Galiciji poljski, na Ogrskem ogrski, na Hrvatskem hrvatski in na Češkem češki uradni jezik. In kaj je mari Nemcu, če si dve okrajni sodišči na Češkem dopisujeta v češkem jeziku? Ako so Nemci tako zagrizeni v stare svoje predpravice, potem pač je ž njimi vsaka sprava nemogoča, zakaj slovanski narodi v Avstriji ne potrebujejo za jeroba nemškega Miheljna, najmanj pa hočejo Čehi biti deležni nemške milosti. „Politik“ je v nedeljskem listu povedala kratko in jasno: „Kaj bode grof Taaffe težkoskušnemu dr. Riegru odgovoril, tega ne vémo, ali če ta odgovor ne bode zagotovil, da bode sprava za oba naroda pravična in nemški živelj ne bode

imel predpravice v tej kraljevini, potem pogled v prihodnost ni prijazen in pomirljiv. Storjen je zadnji poskus, mirno hočemo čakati vspeha. Če pa „Neues Wiener Tagblatt“ misli, da vlada stoji na stališču, „najprvo sprava, potem morda bodemo Čehom kaj privolili,“ mora nas smatrati kot nezrele politike. V svoji miroljubnosti smo marsikaj pretrpeli, ali tega nismo zaslužili, da bi nas smatrali za tako otroče. Na limanice ne gremo in se ne udamo na prazne obljube; svarimo torej merodajne faktorje, naj nikar ne mislijo, da bode češki narod zadovoljen s polovičarstvom.“

„N. Fr. Pr.“ pa hujska svoje pristaše do skrajne pretiranosti: „Ako res pride do tega, da se vlada razgovarja z dr. Riegrum o češkem uradnem jeziku, potem ni le opravičen ves pesimizem, katerega očitajo Avstrijeu, marveč ne preostaje drugzega, kakor tópo zreti v prihodnost, ničesar verjeti in udati se fatalizmu. In če vlada nima nobenih ozirov, če uniči svoje izjave ter uvede češki uradni jezik, kdo more verjeti, da je s tem kaj storjenega za mir?“

Prepričani smo, da grof Taaffe ne pojde v to past. To bi bil zánj prežalosten konec.

* * *

„Bohemia“ je v nedeljo, kakor trdi, iz zanesljivega vira zvedela z Dunaja, da dr. Rieger ni prinesel notranjega češkega jezika v Prago, temveč le pogoje, pod katerimi bi vlada hotela dati koncesije. Ti pogoji so: 1. da se staročeška stranka zopet okrepi in z Mladočehi naredi premirje; 2. da so Nemci zadovoljni s češko zahtevo, ker grof Taaffe smatra vprašanje o uradnem jeziku v zvezi s spravo. Grof Taaffe je nekda obljubil češki uradni jezik pod navedenima pogojema ne le v sodniških uradih prve instance, ampak tudi pri političnih oblastvih.

Nemški listi tem povodom zopet strastno napadajo dr. Riegra in njegovo stranko. „N. Fr.

Presse“ mu očita, da je prelomil besedo, in vpraša: „V čegavem imenu pa govori dr. Rieger? Ako se mu prvič ni posrečilo, da bi njegova stranka temu pritrdila, o čemer se je dogovoril z vlado, kdo mu dá zagotovilo, da se mu bode sedaj posrečilo?“

„Deutsche Ztg.“ piše: „To je politika pasjih dni, katero dr. Rieger šepeta na uho grofu Taaffeju. Njegovi rojaki ga obmetavajo z gnilimi jabolki, on pa gré na Dunaj kot tolmač njegovih želja.“

„N. W. Tagblatt“ blebota: „Rieger, ki stavi za spravo pogoj notranjega češkega uradnega jezika, s tem ne bode omečil mladočeških src. Pogodba, katero bi vlada ali Nemci sklenili s tem možem, veljala bi toliko, kakor ko bi jo sklenili z možem v luni. Voditelj nima pooblastila za pogodbo. Zato pa je njegova voznja na Dunaj le epizoda v zgodovini sprave.“

Iz tega smemo sklepati, da niti vlada ni Nemci ne uvidijo resnosti časa ter ménijo, da bodo končno le zmagali nasprotje češkega naroda, akoravno se jim s češko terjatvijo ne kraté nobene pravice. In če morajo Nemci pritrditi tej zahtevi, je v prvi vrsti naloga vlade, da Nemce pridobi, in ti se morajo toliko udati, ako hočejo veljati kot avstrijska in ne izključno nemška stranka.

Kar se tiče Mladočehov, so „Narodni Listy“ že izpovedali, da Mladočehi ne pritrdijo spravi, četudi vlada dovoli češki uradni jezik. Gotovo pa „Nar. Listy“ ne morejo govoriti v imenu vse mladočeške stranke, še manj v imenu vsega naroda češkega. Češki narod hoče spravo, toda resno in pošteno, in tudi Mladočehi niso zavrgli vseh točk dunajskih obravnav. Češki narod zahteva svoje politične in narodne pravice, a je poleg tega lojalen. S polovičarstvom pa se politično zreli Čehi ne bodo zadovoljili, ker to več škodi nego koristi.

LISTEK.

Strgar.

(Spomin na šolske počitnice.)

II.

Preteklo je nekaj let. Jaz sem zapustil domačo šolo, ker so me poslali v Ljubljano v šolo. Tudi na počitnice sem domov bolj malo zahajal. Strgar, strah mojih otroških let, mi je prišel skoraj iz spomina.

Bilo je vročega popoldne prve dni v jeseni. Nebo je čisto kot ribje oko, le od severa sém se vzdiguje nekaj oblakov, ki se lepo zibljejo v zračni višini enako lahni ptici, solnce pa je pripekalo še z vso svojo močjo. Domači so šli po svojem opravilu na polje, le jaz in teta Reza sva ostala doma. Tudi mene se poloti neka lenoba. Vzajem torej knjigo ter grem pod toliko mi priljubljeno košato lipo pred hišo. Tu se poravnam po leseni klopi, ki je poleg kamnite mize, podprem z levim komolcem glavo, zrem tako čisto brez skrbi v košate veje lepo razrasle lipe ter občudujem to lepo podobo milega naroda slovenskega. Nehoté mi pride na misel priljubljena pesmica, katero poluglasno zapojem:

Lipa zelena je
Tam v dišečem gaju;
S cvetjem me posipala
Djal sem, da sem v raji.

Veje raztezavala
K nebu je visoko,
Meni pa je do srca
Segala globoko.

Ko me jame komolec boleti, zravnam se po koncu, denem knjižico na mizo ter se popolno zatopim v branje. Nekaj časa sedim tako zatopljen, kar me predrami pozdrav, rekoč: Dober dan! Jaz se malo zganem, ker nisem čutil, da se mi kdo bliža, in še predno se ozrem, pravim: Bog daj dober dan! Pri tej priči se ozrem in ugledam pred sabo — koga? — črnega moža, ali da se mu ne zamerim, hočem ga imenovati strgarja. Stal je pred mano ves tako, kakor me je pred leti strašil.

„Vam je gotovo zelo vroče?“ dem jaz.

„Oh, taka vročina je, da bi se človek kmalu stopil, kakor vosek, kar jezik se mi je prisušil; pridem iz Št. Vida.“

Pri teh besedah potegne ruto iz žepa, potegne ž njo čez čelo in se pri tem še lepše namaže, da bi se mu bil najraje na ves glas zasmeljal.

„Je li Reza doma?“

„Doma je, doma“, pravim jaz.

„Reza, prinesi mi, prinesi frakeljček strupa!“

„Kakošnega strupa, in čemu vam bodé?“ vprašam ga začudeno.

„I no saj zdravniki pravijo, kako strupena je ta žgana pijača, in naši duhovnik vedno v svoje pridige vpletajo svarilo zoper to božjo kapljico.“

„Ali vi ne verjamete, da je res škodljiva ta pijača?“

„I, je že, je že škodljiva, pa — —.“

„Ali ste vi od te hiše doma?“ praša, vidno nekako v zadregi.

Ker sem videl, da mu je zelo neljub predmet pogovora, ker je bil ves zaljubljen v žgečo tekočino, odgovorim mu urno:

„Da, tukaj mi je tekla zibelka in so mi cvetele prve rožice.“

„Sedaj ste v šoli, ne? Kako, da vas nisem nikedar videl doma, pri vas sem čisto domač.“

„To je čisto lahko, ker le po redkem zahajam domov in še tedaj le za kake dni. Videli ste me gotovo, ko sem bil še majhen; z leti, to sami veste, da se človek ves predružači in premeni.“

„Je res taka, res! Glejte, tudi jaz sem imel lepo priliko, da bi se bil za kaj drugzega izučil in bi mi ne bilo treba tako umazanemu hoditi. Pa kaj čemo, mlad človek vse drugače misli, nego star.“

„Saj morajo biti vsake vrste stanovi na svetu“, pravim jaz. „Vsak stan je časten, da le človek dolžnosti svoje vestno izpolnuje. Če si je človek v svesti, da je v svojem poklicu vesten, potem je lahko zadovoljen in vesel. Pa oprostite, ste li vi iz V—e doma ali ste prišli od drugod, ker je vaša govorica drugačna, kakor je tukaj navada?“

Tustan je grofa Lihtenberga lastnina. Stoji na Gorenjskem na moravskih tleh in je tri milje oddaljen od Ljubljane. Pod njim so travniki, za njim pa lepo zeleni gozdi. Zlasti sta prijetna očesu pred gradom stoječi prostor, ki je obsajen s sadnim drevjem, in poleg njega ležeči vrt. Slovensko ime izvira od nemškega*). Sezidan je bil, kakor kaže napis, leta 1490. Od leta 1667—71 pa je bil prenovljen po tedanjemu lastniku Frančišku Bernardu Lihtenbergu.

Zdaj povem, kar sem mogel sam skupaj spraviti. Grofje Lihtenbergi so bili tu gospodarji do l. 1801. Bila je to pobožna rodovina, ki je sezidala poleg gradu še zdaj stoječo kapelico sv. Janeza Nep. in ustanovila v veliko polajšanje daleč od župnijske cerkve oddaljenim vernikom beneficij na Vrhpolju leta 1780.

Ta grad je bil pogosto v zvezi z olim na Rožeku, ki pa je že čez 370 let razvalina. To kaže na solnčni uri naslikani Rožek in grb na napisu. Tudi sta bila v Tustanu dva duhovnika in sicer: Jakob Nebois in Frančišek Vregar okoli l. 1760.

Res, zidovje grajsko, mnogo si doživelo. Shranjevalo si plen, ako je bil tvoj gospodar hudobnež. V tebi so zdihovali morda po nedolžnem zaprti ljudje in pošiljali svoje tužne glasove do src trdih tlačiteljev. Tebe in tvojo lastnino je pogosto klet kmet. Toda, to je minolo! Leta 1848. je bila tlaka odpravljena, in kmet je jel prosto dihati in obdelavati svoja polja, katera je moral preje pogosto v nemar puščati. In kaj se je zgodilo? Kmet sam je postal gospodar gradu, ki je sicer slaven, toda reven. To velja o sedanjem posestniku, ki je dobil grad od rodovine Skaria, ki je bila za Lihtenbergi tukaj.

Končavam svoj bori govor. Z nekako težkim srcem to storim, ker žalosti me pogled v prihodnost. Ti sivi starček, ki si se danes nekako praznično oblekel, bodeš, ako je Božja volja, še učakal petstoletnice, nas pa ne bode. Ti bodeš še stal, mi pa bomo že prah in pepel. Dolžnost mi je še v tvojem imenu zahvaliti vse navzoče, da so se ob tvoji 400letnici potrudili semkaj, zlasti pa preč. duhovščino. Roko bi rad podal vsem v tvojem imenu!

Zanimivi zgodovinski podatki, razločni glas in živahna ponaša mladega govornika: vse to je napravilo na občinstvo globok vtis. Še poznejši rodovi si bodo vedeli o tem dnevu pripovedovati.

Slednjič je g. graščak prijazno pogostil nekaj sosedov, sorodnikov in prijateljev, ki vsi želé sedanji družini: Še mnoga, mnoga leta!

*) Tufstein, Tuf., Tofstein, Tof, lahki kamen, lahkovec, opuka, opoka, Wolfov besednjak.

Dnevne novice.

(Gospod deželni predsednik baron Winkler) se je vrnil z dopusta in zopet prevzel vodstvo c. kr. deželne vlade.

(Shod volilcev.) Državni poslanec g. dr. And. Ferjančič vabi svoje volilce na shod v Bistrico

take dobre kapljice nisem okusil ni prej ni slej. Lahko si torej mislite, da me je za ta trenotek popustil ves strah; tujci se mi niso zdeli nič več nevarni.

Še nekaj časa se razgovarjamo, potem pa poležemo po ležiščih na tleh. Moral sem pa prej na mizo izložiti ves denar, ker se mi je tako ukazalo. Imel sem precejšen znesek seboj, ker sem pobral ravno tisti dan že dlje časa zasluženi denar. Le svoje strgulje nisem odložil, položil sem jo poleg sebe kot jedino orožje, s katerim bi se mogel braniti v slučaju napada.

Da nisem dosti, ali bolj, prav nič očesa zatisnil, lahko si mislite, ker vsega, kar sem videl in slišal v tej čudni družbi, tudi žgana pijača ni mogla pregnati iz spomina.

Dolga noč je pretekla brez vsake nevarnosti, in zjutraj zopet prejmem svoj denar nazaj, lepo se zahvalim za njihovo prijaznost, ter se poslovim od njih. A sedaj še le so mi razložili, da sem bil v roparskem brlogu in da je njihovo število veliko, da pa večina ni domá. Spustili so me, toda le s tem pogojem, da gotovo nikomur ne omenim o tem, kar sem videl in slišal.

Jaz seveda sem vse obljubil, samo da sem zdravo kožo odnesel. Še sedaj si ne morem tega razložiti, kako da so bili z menoj tako milostljivi. So li hoteli pri meni zadostiti za vsa svoja roparska hudodelstva, ali je bilo varstvo mojega angelja váruha tako mogočno, kateremu sem se toplo pripo-

dné 17. avgusta, to je, prihodnje nedeljo, ob 4. uri popoldne, da poroča o svojem delovanju v državnem zboru.

(„Glasbena Matica“) prejela je od vis. dež. vlade sledeči dopis: „Vsled odloka c. kr. ministerstva za uk in bogočastje je vladni svetnik Žellner o priliki nadzorovanja tukajšnje glasbene šole uvidel, da je tem šolam nujno treba oskrbeti si raznih trobilnih inštrumentov, da tem načinom menj premožnim učencem omogoči priučiti se godbe, ne da bi jim trebalo si iz svojega omisliti takih dragih inštrumentov. Gledé na to izjavo se je v državni proračun za l. 1890. postavil izvanreden kredit za napravo trobil, kar je sedaj postavno dovoljeno. Tukajšnja c. kr. blagajna dobi tedaj ukaz na račun tega kredita društvu „Glasbeni Matici“ izplačati 300 gld. v omenjeno svrhu, za kateri znesek se naj nakupijo trobila. O porabi teh novcev je predložiti zaznamek nakupljenih stvari!“ Ta velikodušen dar nas je resnično presenetil, hvaležni smo zanj polnim srcem, bode nam v spodbudo k daljnemu vstrajnemu delovanju, olajšal nam bo velike troške spajene z vzdrževanjem trobilne šole; — opominj naj pa bo našim rojakom, da naj še v večjem številu in z podvojeno marljivostjo prihité v naš glasbeni zavod ter se s tem hvaležne skažejo vsem vrlim dobrotnikom našim.

(Iz Rateč) na Gorenjskem se nam poroča: Zadnje nedeljo imeli so ljubljanski turnarji shod v Beli Peči. Bilo je turnarjev in turnaric skupaj okrog 60 komadov. Ker so iz „boljših hiš“, in naloga, ki jo imajo izvršiti, tako „vzvišena“, so sklenili, da se ne spodobi voziti v navadnem vlaku, ki vozi ob določeni uri v svetek in petek vsakega, kdor plača, ampak imeti morajo poseben vlak. In imeli so ga — toda le na programu tiskanega. Kako to? Žalostno, a vendar resnično! Državna železnica je namreč tako brezobzirna, da še celó od turnarjev za poseben vlak zahteva plačilo. A plačati, to bi bil pa predrag „špas“, torej ne preostaje drugega, kot vkrcati se v navadni vlak, ki jih je ob desetih tukaj v Ratečah brez kake vidne nezgode postavil na kopno. Koliko navdušenih pozdravov jih je iznenadilo potoma, ni mi znano, toliko pa vém, da na rateškem kolodvoru jih je sprejel neki profesor iz Ljubljane, ki že ves čas, kar so počitnice, s svojim kolesom straši tod okoli pse in otroke. Vsa družba je nehoté budila spomin na tiste goste v evangelijski ženitnici, ki so jih šli iskat na ceste in prelaze, ter nabrali, kolikor so jih našli — slepe in kruljeve. Prva pot s kolodvora bila je k jezerom. Tam zadostili so pri sodčku piva svoji nedeljski dolžnosti. — Ob 1. uri popoldne prišli so v Belo Peč, bolj podobni žalujočim pogrebeem, kot évrstim turnarjem. — Kako so se tam navduševali za svojo „zatirano“ nemščino, to seveda nam nepoklicanim ni dano vedeti. Pravijo, da se drugi ni ménil za-nje, kot tolpa radovednih otrok. Hudobni jeziki tudi pripovedujejo, da je k društvu „Südmarck“ v Beli Peči

ročil v tibi, srčni molitvi? Dane besede pa vendar nisem držal. Naznanil sem gosposki, da vém za skriven roparski brlog, ter se ponudil sam za kažipot. Slišati je bilo večkrat o zločinah, roparskih napadih v teh krajih. Gosposka je bila torej vesela mojega naznanila. Jaz spremljam dobro oborožene orožnike; pa vse naše prizadevanje, priti do dotičnega kraja, je bilo brezuspešno. Vse smo pretaknili, a omenjene skale in vhoda nismo mogli najti, kakor da bi bila zginila z zemskega površja. — —

Tako in še bolj živo mi je popisoval strgar ta res čuden dogodek iz svojega življenja; jaz pa sem ga pazljivo poslušal. Razume se samo o sebi, da je nama čas hitro potekel, — potekel je mej tem pa tudi strgarju frakeljček žganega večkrat po grlu.

Solnce se je nagnilo proti zatonu, vročina je ponehala. Naš strgar torej natakne na drog svoj poldrugi čevljev, poslovi se od mene ter jo odrine proti domu; jaz pa gledam z nekakim veseljem za to klasično osebo — za strahom mojih otroških let. Zgodba pa se mi je zdela vredna, da jo vržem na papir.

Preteklo je nekaj let, ko grem zopet na počitnice skozi mestece V. Mrtvaški zvon zapoje. „Kdo je končal svoje zemsko popotovanje?“ vprašam prvega moža, ki mi pride nasproti. — „Stari strgar je sklenil svoje življenje,“ glasil se je odgovor. — „Bog mu bodi milostljiv, in večna luč naj mu sveti!“ odvrnem jaz. A. L.

pristopilo udov ogromno število: 0. In kaj je žalosten konec te vesele komedije? Prav ob kratkem: Kakor so prišli, tako so se razšli. Izenadeni so turnarji zaradi obilne blamaže; — iznenadeni tudi gostilničarji zaradi pomanjkljivih računov. Odšli so. Prvi deževni naliv poplaknil bo pa zadnje sledove.

(Trgovska in obrtniška zbornica) je v včerajšnji seji izvolila g. Karola Luckmanna kot zastopnika v deželnem železniškem svetu in pritrdila vlogi graške zbornice, da se tobačne in loterijske prodajalnice ob nedeljah in praznikih ob 12. uri opoldne zapirajo.

(Odbor kr. češkega narodnega gledališča) v Pragi je dovolil v svoji seji dné 30. julija t. l. igralki gospej Borštnik-Zvonarjevi, da v teku letošnje sezone dvakrat nastopi, in sicer v dramah „Majitel huti“ in „Služebnik svého pána“.

(Nedeljski počitek.) Pod tem naslovom smo prejeli iz uradniških krogov naslednje vrstice: Vsi stanoviti več ali manj praznujejo nedelje in praznike, jedino le uradnik ne pozná nedelje. Kakor ob delavnikih mora v pisarno vsaj dopoldne ob nedeljah in praznikih, izvzema tri ali štiri dni v letu. Vsled tega marsikateri leto in dan cerkve ne vidi od znotraj. Za uradnika torej ne velja cerkvena in svetna zapoved. Zato ni čudno, da je ravno med uradniki toliko verske mlačnosti in — nasprotja. Svet bi se gotovo ne podrl, ko bi bili ob nedeljah in praznikih uradi zaprti. Kar bi se ob nedeljah zamudilo, nadomestilo bi se lahko med tednom. Uradniško delo sicer ni hlapčevsko, ali tudi mnoga druga dela niso hlapčevska, in vendar prenehajo take dni. Naj bi se torej merodajni krogi ozirali na zapoved, ki veli: Posvečuj praznik!

(Vlak na sv. Višarje in Bled.) Na prošnjo objavimo naslednje naznanilo: Vlak na sv. Višarje se bode v kratkem zopet ponovil; čas se bode primerno naznanil. — G. Jos. Pavlin naznanja dalje v današnjem inseratu, da odide v petek 15. avgusta iz Ljubljane vlak z znižano ceno v L e s e e - B l e d. Ta vlak je za obiskovalce Bleda in Marije Pomagaj jako pripraven. Ker je število vdeležencev omejeno, naj si vsak preskrbi vozni listek prej ko mogoče. Ta vlak se bode bajé v prihodnje ponavljal.

(Ciganska šala.) Neki cigan, kakor poroča „Obzor“, ni se menda še svoje življenje vozil z izvoščkom. Te dni pa je hotel videti, kako se človek vozi v lepem vozu. Najame si torej izvoščka v Frankopanski ulici, dogovori se o ceni in potu, sede v voz in voznik požene. Ko sta pridrdrala v Mesniško ulico, naveličal se je cigan vožnje in tiho stopil z voza, voznik pa je dalje podil konje. Malo pozneje voznik zapazi, da o zvitem ciganu ni duha ni sluha.

(Časnikarska novica.) Glasilo zmernih antisemitov „Wiener Tagespost“ postalo bode delniško podjetje; v to svrhu treba 80.000 gld. Doslej imajo vkupe 38.000 gld., 42.000 gld. bodo spravili vkupe med krščanskimi stanovniki na delnice po 100 gld.

(Iz Trsta) se poroča, da je umoril Marijo Koman in odnesel 36.000 gld. neki Andrej Job, bivši žandarmerijski vodja, rodóm s Koroškega. Denar so našli v stanovanju morilčevem.

(Tržaško mesto) je imelo minolo leto 3,579.257 gld. dohodkov in 3,535.548 gld. stroškov, torej 43.709 gld. prebitka.

(Program) konjske dirke v trab 1890. I. prirejene od konjarskega odseka c. kr. kmetijske družbe kranjske na Vrhnikih dné 6. septembra t. l. Dirka bode dné 6. septembra (na dan premovanja konj) popoldne točno ob 1/2 3. uri na državni cesti v trgu vrhniškem in sicer od mostu pred hišo g. Tomšiča do hiše gospe Marije Jelovškove in nazaj v skupni daljavi 2400 metrov. I. Dirka tri- in štiriletnih kranjskih žrebecev in kobil. Daljava 1200 metrov. Darila se bodo izplačala le tedaj, ako pride konj vsaj v treh minutah na cilj. Ako se pa oglasi samo eden tekmovalce, dobi prvo darilo le tedaj, ako pride v dveh in pol minutah na cilj. Prvo darilo 40 gld., drugo darilo 20 gld., tretje darilo 10 gld. II. Dirka starejših kranjskih žrebecev in kobil. Daljava 2400 metrov. Darila se bodo izplačala le tedaj, ako pride konj vsaj v šestih minutah na cilj. Ako se pa oglasi samo eden tekmovalce, dobi prvo darilo le tedaj, ako pride v petih minutah na cilj. Prvo darilo 30 gld., drugo darilo 20 gld., tretje darilo 10 gld. III. Dirka za konje brez razločka starosti in spola, tudi za valahe, ki so najmanj eno leto lastnina kranjskega posestnika. Daljava 2400 metrov. Prvo darilo bode se izplačalo le tedaj, ako pride konj vsaj v šestih minutah na cilj. Ako

se pa oglasi samo eden tekmovalac, dobi prvo darilo le tedaj, ako pride v petih minutah na cilj. Prvo darilo 25 gl., drugo darilo 15 gl., tretje darilo 10 gl. — Vdeležitev pri dirki je zglasiti pismeno ali ustno, najpozneje do 12. ure na dan 6. septembra občinskemu uradu na Vrhniki. Za vdeležitev v III. oddelku plačati je pri zglasitvi 1 gl. vstopnine. Pri dirki veljavne določbe. 1. Razsojevalci so odborniki podpisanega odseka in za to odbrani veščaki. 2. O vseh prepirih razsojujejo z večino glasov razsojevalci. 3. K I. in II. dirki so pripuščeni na Kranjskem rojeni konji od tretjega leta naprej. To je dokazati z listkom, katerega je dobila konjeva mati pri oplemenitvi. K III. dirki so pripuščeni le tisti konji, ki so najmanj eno leto — od dneva dirke nazaj šteto — nepretrgano v lasti kranjskega posestnika. To je dokazati z županskim potrdilom. 4. Kdor se ni zglasil o pravem času, ne sme priti s svojim konjem na dirjališče. 5. Ako se zglasijo k vsaki dirki manj nego trije tekmovalci, onda veljajo gorenji predpisi in pa določila podpisanega odseka. 6. Za konje, ki so nad 9 let stari, ni treba povedati starosti. 7. Dovoljeno je kaki navzoči osebi precej dokazati, da kak konj nima pravice po gorenjih določenih dirjati v kateri dirki. 8. Voz je vsakeršen dovoljen in za l. 1890 tudi bič (gajzla). 9. Tekmovalci morajo biti na dirjališči, to je pred gospod Tomšičevo hišo pol ure pred začetkom dirke. Tu je voznike naznaniti, in tu se pregledajo konji. Kdor pride prepozno, ne sme tekrovati. 10. Razvrstitev dirjalcev določi žreb. 11. Vsak tekmovalac dirja sam za-se, in za vsakega posebej se določi, koliko časa je dirjal. 12. Dovoljeno je vozniku, da mu kdo pomaga pred dirko držati konja, in sicer pri glavi. 13. Tekmovalci, ki vsem določenim odsekovim nočejo ustreči, izključijo se od dirke. 14. Konja, ki med vožnjo prične iti v galop, pognati je precej v trab. Ako konj prestopi prostor med dvema zastavama (25 met.) v galop, ali če pride v galopu na konec, zgubi pravico do darila. Z vsakim tekmovalcem se pelje član odbora kot priča. 15. Ugovore zaradi nepravilne vožnje je precej naznaniti razsojevalnemu odboru.

(100.000 gl.) more se dobiti z dvema srečkama dunajske razstave. 50.000 gl. znaša glavni dobitek pri vsakem žrebanju. Srečke so po 1 gl. in veljajo za obojno žrebanje. Prvo žrebanje je prihodnji četrtek, dne 14. avgusta.

Telegrami.

Dunaj, 12. avgusta. Nadvojvoda Albreht je odšel danes popoldne v bruški tabor. Grof Kalnoky se je povrnil danes na Dunaj.

Dunaj, 13. avgusta. Kakor zagotavlja „W. Ztg.“, vršile se bodo nižjeavstrijske deželnozborske volitve meseca septembra in oktobra; in sicer bodo volile kmetske občine 25. dne septembra, mesta 2. dne oktobra, kupčijska zbornica 2. dne oktobra in veleposestvo 7. dne oktobra.

Trst, 13. avgusta. Došla sta dva bosensko-ercegovska bataljona pešcev in bila slavnostno sprejeta.

Linc, 12. avgusta. Pri včerajšnjih pionicirskih vajah na Dunavu se je prevrnil čoln, v katerem je bilo osem pionicirjev. Dva sta utonila, druge so oteli.

Bruck ob Muri, 13. avgusta. Hudourniki na Gornjem Štajarskem so vsled nalivov izstopili iz strug ter napravili veliko škode. Na državni cesti kapfenberški so podrli 13 mo-

stov. Delo v fužinah je prenehalo. Eden mladenič je utonil.

Budimpešta, 13. avgusta. V Feldgasse se je sesula hiša. Mnogo ljudij je poškodovanih, nekaj mrtvih.

Sarajevo, 12. avgusta. Nezir efendi iz Skalića, voditelj bosenskih romarjev v Meko, brzjavlja iz Džedaha, da so vsi Bošnjaki zdravi, prestali karanteno in se povrnejo domov.

Sofija, 12. avgusta. Ministri Stambulov, Živkov in Tončev odpotujejo danes preko Vidna princu Ferdinandu naproti. Obletnico svojega nastopa na prestol bode princ v Vidnu praznoval.

Rim, 12. avgusta. Blizu Strancone v provinciji Perugiji so napali neznani roparji samotni frančiškanski samostan, umorili štiri stare redovnike in oropali shrambe. Žendarmi zasledujejo zločince.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje		Veter	Vreme	Mokričina na 24 ur v bud.
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.		734.9	19.6	sl. szapad	oblačno	3.6
12. 2. u. pop.		734.5	21.6	m. zapad	"	dež
9. u. zveč.		734.3	18.2	sl. jzap.	jasno	

Srednja temperatura 19.8°, enako normalu

Tuji.

11. avgusta.

Pri **Stonu**: dr. Jessner, Fleischmann in Taussig, trgoveca, z Dunaja. — Prelesnik iz Postojne. — Schutz, trgovec, iz Trsta. — Polak iz Tržiča. — Heilbronner iz Frankobroda. — Lindner, pastor, iz Nemčije. — Hofbauer iz Gornjega Grada. — Wiertelshnig, nadporočnik, od Križa pri Kamniku. — Tomšič, računski svetovalec, iz Zagreba.

Vlak z znižano ceno na

LESCE-BLED

odide iz Ljubljane v petek, dne 15. avgusta 1890.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. ob 6.45 uri zjutraj. Odhod iz Lesca ob 7.58 uri zvečer.
Prihod v Lesce ob 8.30 „ „ Prihod v Ljubljano ob 9.45 „ „

Cena za III. razred 65 kr., za odpravo 15 kr., skupaj

cena tje in nazaj III. razred je 80 kr.

(II. razred stane dvojno).

Ker je število vdeležencev vsled razpolage osebnih voz omejeno, prodaja voznih listkov pa pri nižje podpisanim skrajno do četrta 14. t. m. do 7. ure zvečer mogoča, blagovolé naj si vdeleženci vožnje listke prej ko mogoče oskrbeti. V mnogobrojno vdeležbo uljudno vabi

Josip Paulin,

pisarna za potovanja v Ljubljani, Marijin trg št. 1.

Žrebanje jutri!

Srečke dunajske razstave

2 glavna
2 dobitka
vsak **50.000** gl.
vrednosti.

Srečka je veljavna
za obojno žrebanje.

Drugo žrebanje
15. oktobra.

Srečke po 1 gl. dobé se pri (20-20) C.C. Mayer-ju v Ljubljani.

OLJNATE BARVE

kositarških pušicah po pol in jeden kilo priporoča najceneje

ADOLF HAUPTMANN,

tovarna oljnatih barv, laka in firneža

semeniško poslopje 6 LJUBLJANA semeniško poslopje 6.